

opusdei.org

Pridružene, pridruženi: globoke korenine in visoke veje

Poklic v Opus Dei kot
pridruženi ali pridružena: polje
brezmejnih možnosti.

27. Okt. 2023

Piše se leto 587 pred Kristusom. V
Jeruzalemu prejme Jeremija
nenavadno preroštvo, v katerem mu
Gospod naroča, naj kupi njivo.
Prerok, nekoliko zmeden zlasti
zaradi konkretnih okoliščin,

odgovori: »Glej, okopi že grozijo, da bo mesto zavzeto [...] in izročeno Kaldejcem [...]. Ti pa, Gospod Bog, si mi rekel: Kupi si njivo« (Jer 32,24-25). In Gospod kljub temu vztraja: »Glej, zberem jih iz vseh dežel [...] in jih pripeljem nazaj v ta kraj ter poskrbim, da bodo varno prebivali. [...] Dal jim bom eno srce in eno pot [...]. Veselil se jih bom in jim izkazoval dobroto; zasadil jih bom trdno v to deželo, z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo« (Jer 32,37-41). Bog sam bo na polju zasadil tista drevesa, ki so njegovi sinovi in hčere; osebno bo vsejal vsako seme, poskrbel, da bo vzklilo, raslo in se ukoreninilo.

Poklicanost z globokimi koreninami

Z evangelizacijo se marsikdaj povezuje prispodoba ognja: sporočilo, ki se hitro širi in vname

vse na svoji poti (prim. Lk 12,49). Vendar pa ogenj ponavadi ne traja dolgo in za seboj pusti le pepel. Zato se lahko poleg podobe razširjajočega se ognja zatečemo tudi k podobi gozda in drevesa, ki je vsejano in raste (prim. Mt 13,31). Ukoreninjanje prvih semen je morda počasno, ko pa drevesa začnejo rasti in nastane gozd, se življenje razcveti v neskončni množici oblik, zvokov in barv; v senci teh dreves se poraja neizmerna raznolikost rastlin, živali in drugih oblik življenja. Kar je bila prej pustinja, postane svež in za bivanje prijeten kraj. Drevesa utrdijo zemljo, ustvarjajo lahen vetrič, privabljajo dež, zadržujejo vlago, čistijo zrak; hranijo in nudijo zavetje raznovrstnim bitjem. Tam ni več sile, ki bi mogla zavreti moč življenja.

Nalogo evangelizacije, ki jo pridružene in pridruženi opravljajo sredi sveta, bi lahko primerjali s takšnim gozdom. V svojem pismu o

poklicanosti v Delo je prelat Opus Dei v zvezi z darom poklica pridruženih izpostavil njihovo zmožnost, da apostolske dejavnosti *ukoreninijo*, da *gojijo* zelo raznovrstne stike ter dosežejo *globino*.^[1] Zaradi teh možnosti, ki jih prinaša poklic pridruženih, bi ga lahko opisali kot *poklic ukoreninjenosti*, kar nam govori o posebno trdnih in globokih koreninah, ki ostajajo močne sredi razburkanosti našega sveta. Pogosto so te korenine vezane na določen kraj; v drugih primerih oziroma življenjskih obdobjih pa se lahko nekdo zaradi dela, študija, družine ali drugih razlogov preseli iz enega kraja v drugega in ta presaditev je priložnost za novo ukoreninjenje. Poleg fizičnih korenin pa so tu še korenine v obliki *globoko zakoreninjenih* prijateljstev, iz katerih prihaja življenje. V ozadju te sposobnosti ukoreninjanja – včasih v določenem kraju, vedno pa v srcih ljudi – se nahaja posebna milost,

posebna božja volja: »Zasadil jih bom trdno v to deželo, z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo« (Jer 32,41).

»Razmislimo o tem, kako pomembno je varovati svoje korenine,« nas vabi papež Frančišek, »kajti samo če gremo v globino, bodo veje rasle v višino in obrodile sadove. Vsak od nas se lahko vpraša: Katere so najpomembnejše korenine mojega življenja? Kje sem ukoreninjen? Se jih spominjam, jih negujem?«^[2]

Korenine v Bogu: dar celibata

Kje so moje korenine? Korenine nam govorijo o zemlji; o tisti zemlji, ki je za izvoljeno ljudstvo predstavljala temeljno vrednoto, saj je bila božji dar, vsak Izraelec pa je bil odgovoren, da jo ohranja, da se je veseli, da iz nje pridobiva sadove in jo zapusti naslednjemu rodu. Zato je presenetljivo, da ob delitvi obljubljenе dežele med različne

rodove enemu izmed njih ni pripadlo prav nič. In sicer Levijevemu rodu, čigar naloga je bila bogoslužje. Leviti zaradi tega niso prav nič žalovali, temveč so molili: »Gospod, ti si delež moje dediščine [...], zares, moja dediščina mi ugaja« (Ps 16,5-6). Spoznali so, da je bil delež zemlje, ki jim je pripadel, nič več in nič manj kot ... Bog sam! Zanje je Gospod hotel biti »temelj njihovega bivanja, dežela njihovega življenja«. ^[3]

V tej božji izbiri lahko najdemo »resnični temelj celibata«, ^[4] tudi tistega, h kateremu so poklicani pridruženi in numerariji. Bog sam je *zemlja*, v kateri požene svoje korenine nerazdeljeno srce. V prej omenjenem pismu o poklicanosti v Opus Dei prevzame msgr. Fernando Ocáriz ta globoki pogled na celibat in želi preseči interpretacije, ki bi lahko bile pomanjkljive ali redukcionistične. Poudarja namreč, da »ne moremo razmišljati o celibatu

zgolj ali predvsem kot o nekakšni prikladni izbiri, se pravi o nečem, kar je primerno zato, da se lahko bolj posvetimo dejavnostim Dela ali da se lahko giblremo iz enega kraja v drugega. Res je, celibat to omogoča oziroma olajša, vendar je njegov temeljni razlog to, da je prav poseben dar poistovetenja s Kristusovim življenjem.«^[5] Celibat je na poseben način poistovetenje s to potezo Jezusovega srca: On je podoba, v kateri se gleda vsakdo, ki prejme ta dar. Zato je celibat v popolnem nasprotju z individualizmom: omogoča posebno odprtost za Boga, kakršno je imel Levijev rod, in posebno odprtost za druge, kakršna je bila odprtost Kristusa samega.

Ta klic – ki ga prejmejo tudi numerariji – morda v pridruženih zasije z njim lastnim sijajem, saj v njihovem primeru ni povezan s popolno razpoložljivostjo za naloge izobraževanja in vodenja oziroma z

možnostjo selitve iz kraja v kraj. Pridružene in pridruženi, pravi oče, »z lastno izkušnjo pokažete, kaj pomeni izročitev Bogu sredi sveta z nedeljenim srcem [...]. S svojim življenjem odražate veliko svobodo, ki pripada apostolski dejavnosti vsakega krščenega, s tem ko jo vršite z vso močjo nevezanega srca.«^[6]

Takole je eden izmed pridruženih svojim bratom razložil svojo poklicanost kmalu potem, ko jo je odkril: »Svoje življenje sem izročil Bogu v Opus Dei. Še naprej bom živel na svojem domu in opravljal svoje delo, kot doslej. Vendar je moje srce v celoti za Boga. Hočem mu služiti sredi ulice.«^[7] Sprejeti dandanes klic k celibatu *sredi ulice* se morda zdi nekoliko naivno ali pa noro ... Skoraj tako, kot je bilo kupiti njivo v Judeji v času babilonskega obleganja. Zato je dobro imeti pred očmi dejstvo, da je klic v celibat božji dar, ki ima moč za preoblikovanje okolja, v katero je to

seme posejano. Poleg tega svet po tem daru hrepeni, čeprav ga marsikdaj ne pozna. Benedikt XVI. je dejal, da »naš svet potrebuje pričevanje, ki ga o Bogu prinašajo tisti, ki se odločijo sprejeti ga kot zemljo, na kateri temelji njihovo lastno življenje. Prav zato je celibat v našem sedanjem svetu tako pomemben.«^[8]

Sveti Jožefmarija je imel v mislih predvsem svoje hčere in sinove pridružene, ko je pojasnil, da »imamo v Delu vsi posebno in zadostno božjo milost, da bi v svetu skrbno živeli svojo predanost Bogu. Na ulici je naša celica in na ulici smo kontemplativni: dovolj je, da se skrbno držimo norm, konkretnih in hkrati široko zastavljenih, ki jih je mogoče izpolniti – prilegajo se kot rokavica roki – v kateremkoli okolju.«^[9] Vsaka norma življenjskega načrta je srečanje, ki nam ga Gospod ponuja, da bi v njem pognali globoke

korenine. Izhajajoč od tod raste seme poklicanosti, dobro zakoreninjeno v življenju zaupnosti s Kristusom ter položeno v srce vsakega pridruženega in vsake pridružene; »je kakor drevo, zasajeno ob vodi, ki steza svoje korenine k potoku, ne boji se, ko pride vročina, njegovo listje ostane zeleno; v sušnem letu ne trpi pomanjkanja in ne neha roditi sadu« (Jer 17,7-8).

Korenine v družbi in ljudeh

Vsaka zemlja je dobra, da se v njej ukorenini seme poklicanosti, ki jo ima pridruženi ali pridružena v Opus Dei. Tako je bilo že od začetka, ko so prihajali prvi, tako raznoliki poklici, in to je vidno tudi danes. »Živite v najrazličnejših okoliščinah in se gibljete v vsakovrstnih službenih okoljih,« je o pridruženih zapisal prelat; »vaše življenje se odpira v brezmejno polje možnosti.«^[10] Na tem nadvse raznolikem področju

dela in medčloveških odnosov pridruženi »na posebej jasen način izražate to, kar Opus Dei je, s posvečevanjem običajnega življenja, poklicnega dela in družinskega življenja, ne da bi se oddaljili s svojega mesta.«^[11] Življenjsko pričevanje pridruženih navzven pokaže, kot je dejal Paco Uceda, eden od prvih treh pridruženih, da je »poslanstvo Opus Dei zelo preprosto. Vsakdo mora iskati Boga v svojem stanu in zaposlitvi: jaz kot pomočnik, ti kot slikar, zdravnik kot zdravnik, in pravnik in uradnik in kmet vsak na svojem področju. Gre za to, da postanemo sveti preko normalnih opravil vsakodnevnega, običajnega dela.«^[12]

Sveti Jožefmarija je bil ganjen ob misli na veliko delo evangelizacije, ki ga bodo njegove hčere in sinovi pridruženi opravljali »na vsem neizmernem področju dela«.^[13] Dnevnik enega prvih letnih srečanj,

ki se jih udeležujejo pridružene, govori o obisku Encarnite Ortega, ki je takrat živela v Rimu in sodelovala z ustanoviteljem Opus Dei.

»Encarnita, obdana z vsemi nami, ki smo si želele čim več slišati, je začela pripovedovati in pripovedovati ... dve uri in morda ne bi nikoli končala, pa tudi me ne bi nehale poslušati o vsem tem, kar je naša velika vsebina, ki nas vodi naravnost h Gospodu.«^[14] Encarnita jim je sporočila, da oče veliko pričakuje od njihovega poklica, saj bodo lahko vstopile »v globino družbe«.^[15] »Zavidam vam,« je ob neki drugi priložnosti svojim hčeram in sinovom dejal sveti Jožefmarija, »vaša izročitev Bogu je celovita in polna tako kot moja, vendar vi pridete dlje.«^[16]

Ta sposobnost *vstopiti globoko in priti dlje* je povezana z zmožnostjo pridruženih, da se ukoreninijo in vzpostavijo številne globoke stike,

kar daje globino apostolatu Cerkve, zlasti v njihovem poklicnem okolju, kjer so Kristusove priče: »S trajnejšo navzočnostjo v svojem kraju podpirate ukoreninjenje apostolskih dejavnosti na določenem območju; vaš življenjski slog vam omogoča gojiti raznovrstne stike in to početi na stalen način: sorodniki, službeni sodelavci, prebivalci soseske, vasi, mesta ali države, v kateri živite. 'Vi pridete dlje,' kot je dejal sv. Jožefmarija, ne samo po obsegu apostolata, ampak po globini.«^[17]

Vse to je mogoče zato, ker je »v Delu glavni apostolat vselej apostolat prijateljstva. Tako nas je naučil naš oče: 'Zares je mogoče reči, otroci moje duše, da je največji sad delovanja Opus Dei tisti, ki ga njegovi člani dosežejo osebno z apostolatom zgleda in z zvestim prijateljstvom do svojih sodelavcev: na univerzi ali v tovarni, v pisarni, v rudniku ali na polju.'«^[18] »Pridruženi,« je zapisal

oče, »uresničujete Opus Dei predvsem s pomočjo globokega osebnega apostolata v svojem lastnem delovnem in družinskem okolju.«^[19]

K temu s posebno močjo spodbuja dar celibata: tesna zaupnost z Jezusom Kristusom stremi k temu, da se razširi v bogate prijateljske odnose, kajti celibat, kot pravi papež Frančišek, »je dar, in da bi ga živeli kot posvečevanje, zahteva zdrave odnose, vezi pristnega spoštovanja in dobrote, ki so zakoreninjene v Kristusu«.^[20] Prijateljstvo nekoga, ki živi v celibatu po zgledu Jezusa Kristusa, napravlja povsod, kjer se nahaja, navzočo božjo ljubezen: razpoložljivo in usmiljeno ljubezen, ki se razdaja ljudem okoli sebe. Prijateljstvo, ki so ga po božji milosti poklicani nuditi pridruženi in pridružene, je ljubezen, ki traja v času, ljubezen, na katero se lahko brez strahu zanesemo, podobna

ljubezni očeta ali matere, ki *sta vedno tam*. Ta ljubezen se najprej razvija v lastni družini: tisto jedro, ki ga sestavljajo starši, bratje in sestre, bratranci in sestrične ter drugi sorodniki, je ponavadi prvo okolje, v katerem nas Bog vabi, naj bomo sol in luč (prim. Mt 5,13-14). Ta prostor se postopoma širi, dokler ne doseže vseh ljudi, ki gredo skozi naše življenje in jim to iskreno prijateljstvo nudi trdno in bogato zemljo, kjer lahko njihovo lastno seme vzklije in se hrani ter raste kot zdrava in močna rastlina.

Prijateljstvo pridruženih mnogokrat vključujejo odnos pristnega duhovnega očetovstva ali materinstva, ki sta – kot je msgr. Fernando Ocáriz pojasnil neki pridruženi, ki ga je o tem povprašala – »pristna skrb za dobro drugih ljudi. Nekaj materam lastnega je to, da dajejo življenje. Torej, kako mi dajemo življenje izhajajoč iz

apostolskega celibata? Z izročitvijo samega sebe, s skrbjo za druge, z molitvijo, z duhom služenja, s prizadevanjem narediti življenje prijetno ... Vse to je pristno materinstvo. Skupaj s tem, da na tak ali drugačen način, odvisno od okoliščin, prinašamo ljubezen Jezusa Kristusa, ki je resnično življenje [...]. To je najvišje materinstvo: prinašanje Jezusa Kristusa.«^[21]

Korenine, ki črpajo iz nekega doma

Dar celibata v osebi, ki ga prejme, poveča njeno sposobnost ljubiti druge in se prijateljsko odpreti mnogim ljudem. Kdor vzame Kristusov celibat za svojo pot, ni nikoli osamljen človek; vendar to še ni vse: kdor ima poklic pridruženega ali pridružene, poleg tega požene korenine v neki družini, v nekem domu, ki je Opus Dei. Pridruženim »nikdar ne bo manjkala toplina družine,« je zapisal sveti Jožefmarija,

»kajti Delo vsakemu od svojih otrok vedno izkazuje naklonjenost in razumevanje. Ves Opus Dei je dom: en sam dom z eno samo skledo.«^[22]

Kakor vsi verniki Dela tudi pridruženi in pridružene izkušajo pripadnost tej družini zlasti s sinovsko ljubeznijo do svetega Jožefmarija in njegovih naslednikov, katerim je Bog naklonil dar, da so očetje v Opus Dei.^[23] Ganljivo je videti, kako je ta duh sinovstva pogнал korenine v prvih pridruženih, ki so sicer ustanovitelja poznali le po pripovedovanju drugih, vendar so kljub temu začutili, kako je Bog njihove duše spodbudil k sinovski vdanosti. Tako se je na primer zgodilo Concepción Álvarez, ki se je, še preden je osebno srečala svetega Jožefmarija, *nalezla* tistega čuta sinovstva, ki ga je videla pri drugih osebah v Delu, in eni od teh je napisala: »Predstavljam si ogromno družino, zedinjeno po tej ljubezni do

Očeta, ki skrbi za vse [...]. Tudi jaz počasi vstopam in veliko mislim na očeta, in tisto, kar darujem zanj, opravi z največjo skrbnostjo, z izredno močjo.«^[24]

Čudež očetovstva v Delu se trajno ohranja v naslednikih svetega Jožefmarija. Zato lahko vsak pridružen oziroma pridružena čuti kot njemu samemu namenjene besede, s katerimi je prelat Opus Dei sklenil svoje prvo daljše pismo: »Moje hčere in sinovi, če se bo kdo na tem tako lepem, a obenem tako izmučenem svetu kdaj počutil sam, naj se zaveda, da oče moli zanj in da ga v občestvu svetnikov zares spremlja ter nosi v svojem srcu«^[25]

ter pri svoji vsakodnevni maši.^[26]

Lepa posledica želje biti sinovi in hčere je, da postanemo bratje oziroma sestre. Sinovstvo pridruženih se neizogibno prelija v bratstvo, ki nas žene k temu, da

globlje spoznavamo druge in njihove družine, da jih imamo radi in skrbimo zanje ter tudi njim pustimo, da nas imajo radi in za nas skrbijo.^[27] Kristusova ljubezen, ki jo prejemamo po drugih, zlasti po tistih, s katerimi si delimo isto pot, nas podpira in žene naprej v tej pustolovščini; v primeru pridruženih tudi v obliki sodelovanja »z numerariji pri oskrbi drugih vernikov Dela«. ^[28] Bratstvo med pridruženimi, numerariji in supernumerariji je vir veselja, upanja in tolažbe pri tem prizadevanju, da bi evangelij prinašali vsem ljudem.^[29] S to bližino, stkano iz osebne bližine in konkretnih pozornosti ter navzočnosti, vedno ko je to mogoče, bomo doživljali »čudovito občestvo svetnikov. Zaradi gotovosti vere se čutimo drug drugemu celo bolj blizu, kot bi bilo v primeru fizične bližine.«^[30]

»Delo ... Kaj je sedaj Delo?« se je spraševal sveti Jožefmarija, ko je med špansko državljansko vojno sanjal v tesni izbi honduraškega konzulata.

»Skoraj ničesar ni videti; zares je gorčično zrno. Peščica ljudi brez ugleda, brez gospodarskega položaja, brez izkušenj, skoraj vsi še na začetku svojega življenja. Vendar mi vemo, da bo iz tega gorčičnega zrna na nadnaravnem polju Cerkve zraslo drevo, ki bo s svojim deblom, koreninami in vejami prekrilo ves svet in v katerem bodo zatočišče iskale številne ptice selivke.«^[31]

Od te meditacije je minilo že več desetletij in sveti Jožefmarija je lahko še za časa svojega zemeljskega življenja na lastne oči videl delno uresničitev teh sanj. Ustanovitelj Opus Dei je sanjal tudi o tem, da bo v prihodnosti število pridruženih dvakrat večje od števila numerarijev. Ko se približujemo stoletnici Dela, lahko prosimo Gospoda, naj pomnoži

poklice pridruženih kakor gozdove
in doline »kakor vrtove ob reki,
kakor hraste, ki jih je zasadil Gospod,
kakor cedre ob vodi« (4 Mz 24,5-6),
da bi prinašali večjo trdnost in
korenitost širjenja evangelija na tej
»božji njivi« (1 Kor 3,9), ki je Cerkev.

[1] Prim. Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 28. 10. 2020, št. 18.

[2] Frančišek, Avdiencia, 3. 5. 2023.

[3] Benedikt XVI., Govor, 22. 12. 2006.

[4] Prav tam.

[5] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 28. 10. 2020, št. 22.

[6] Prav tam, št. 18.

[7] Lázaro Linares, *Antes, más y mejor: un relato de mi vida en el Opus Dei*, Rialp, Madrid 2001, str. 37.

[8] Benedikt XVI., Govor, 22. 12. 2006.

[9] Sv. Jožefmarija, *Cartas* 27, št. 11.

[10] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 28. 10. 2020, št. 18.

[11] Prav tam, št. 19.

[12] Citirano v: Lázaro Linares, *Antes, más y mejor*, str. 29.

[13] Sv. Jožefmarija, *Pogovori*, št. 114.

[14] Dnevnik centra La Estila, 10. 13. 1953. Citirano v: *Las agregadas del Opus Dei, preparación y comprensión de la misión. España 1950–1955, Studia et Documenta* 15 (2021), str. 143–178; str. 169.

[15] Prav tam.

[16] Sv. Jožefmarija, Klepet, 15. 9. 1962; citirano v: Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 28. 10. 2020, št. 18.

[17] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 28. 10. 2020, št. 18.

[18] Sv. Jožefmarija, *Pisma* 6, št. 55; Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 1. 11. 2019, št. 20.

[19] Msgr. Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 28. 10. 2020, n. 18.

[20] Frančišek, Nagovor, 17. 2. 2022.

[21] Msgr. Fernando Ocáriz, Klepet v Poznanu, 23. 6. 2022.

[22] Sv. Jožefmarija, *Pisma* 27, št. 11; prim. Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 16. 2. 2023, št. 13.

[23] Prim. sv. Jožefmarija, Pismo 6. 5. 1945, št. 23; Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo 14. 2. 2017, št. 2.

[24] Pismo Concepción Álvarez a María Ampuero, 30. 6. 1952. Citirano v: *Las agregadas del Opus Dei, preparación y comprensión de la misión. España 1950–1955*, str. 168.

[25] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo, 14. 2. 2017, št. 33.

[26] Prim. prav tam, 16. 2. 2023, št. 12; Sporočilo, 12. 7. 2019.

[27] Prim. prav tam, Pastirsko pismo, 16. 2. 2023, št. 6.

[28] Prav tam, 20. 10. 2020, št. 18.

[29] Prim. prav tam, št. 17.

[30] Fernando Ocáriz, Sporočilo, 12. 7. 2019.

[31] Sv. Jožefmarija, Meditacija, 25. 7. 1937, v: *Creceer para adentro*, str. 223.

Santiago Vigo

.....

globoke-korenine-in-visoke-veje/ (14.
Mar. 2026)